

УДК 339.91

JEL classification: F22

Наталія КОМАР

кандидат економічних наук, доцент,
кафедра міжнародної економіки,
Тернопільський національний економічний
університет, Україна

E-mail: nkomar@ukr.net

<http://orcid.org/0000-0003-3009-977X>

<http://www.researcherid.com/rid/H-5997-2017>

© Наталія Комар, 2020

Отримано: 30.01.2020 р.

Прорецензовано: 06.02.2020 р.

Рекомендовано до друку: 26.02.2020 р.

Опубліковано: 28.02.2020 р.

Ця стаття розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0, яка дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії, за умови правильного цитування оригінальної роботи.

Наталія Комар (Україна)

МІСТА ДЕСТИНАЦІЇ МІГРАНТІВ В ЄВРОПІ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

АНОТАЦІЯ

Вступ. Міграція є глобальним явищем, яке не має кордонів і стосується всіх без винятку країн. Суб'єктивні та об'єктивні причини зумовлюють міграційні потоки у світовому просторі. Більше половини населення світу проживає в міських районах. Сформувалися популярні та антрактивні, своєю інфраструктурою, динамічним ринком праці, розвитком інтеграції та консолідації, інклюзії, країни / міста дестинації мігрантів, які шукають кращого життя й більше можливостей працевлаштуватись та мати соціальний захист. Міста задовільняють нагальні потреби мігрантів та реагують на низку викликів, пов'язаних із інтеграцією. Більшість міст, які зазнають чималий тиск з боку мігрантів, а особливо з сторони біженців, усвідомлюють, що добре керована міграція може приносити не лише виклики, а й можливості й ініціативи, які можуть бути корисними для економіки та суспільства, особливо в довгостроковій перспективі.

Мета статті є дослідження Європейського континенту як локації тяжіння мігрантів та біженців, аналіз викликів та можливостей для міст дестинацій під впливом міграційних потоків.

Метод (методологія). Методологічний базис статті склали загальнонаукові та емпіричні методи наукового дослідження, такі як: історичний, системний, метод узагальнення, групування, компаративний метод.

Результати. Згідно рейтингів найбільш популярними країнами / містами дестинацій мігрантів на європейському континенті є Німеччина (Берлін), Великобританія (Лондон), Франція (Париж), Польща (Гданськ) тощо. Мігранти можуть не сприйматися суспільством та бути тягарем для міста, витрачаючи державні кошти на їхнє утримання. В той же час мігранти можуть бути більш талановитими та кваліфікованими працівниками, менш вимогливими, ніж місцеве населення. Саме тому влада та бізнес міста дестинації мігрантів можуть так ефективно співпрацювати, щоб максимально реалізувати потенціал іммігрантів в містах. Основними факторами привабливості мігрантів є економічні можливості міст. Зокрема привабливість Берліну мігрантами зумовлена тим, що місто є інноваційним, креативним та відкритим для думок, а також притягує через динамічний ринок праці та низькі витрати на робочу силу. Доцільно враховувати те, що в багатьох розвинутих країнах відбуваються демографічні зрушення, що призводить до старіння нації, в той же час, як молодь в країнах, що розвиваються, шукає роботу через дисбаланси на внутрішньому ринку праці. В досліджених містах дестинаціях (Берлін, Афіни, Париж) міграція внесла свої корективи в сфері інфраструктури, освіти, охорони здоров'я, міського планування тощо. Зокрема відбулося стимулювання залучення приватного та державного секторів в напрямку вирішення проблем, пов'язаних з міграцією, в довгостроковій перспективі.

Комар Н. Міста дестинації мігрантів в Європі: виклики та можливості. *Економічний аналіз*. 2020. Том 30. № 1. Частина 2. С. 66-74.

DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2020.01.02.066>

Ключові слова: внутрішня міграція; міжнародна міграція; іммігрант; біженці; міста дестинації мігрантів; фактори привабливості.

UDC 339.91

Nataliya Komar (Ukraine)

JEL classification: F22

Nataliya KOMAR

*PhD in Economics,
Associate Professor,
Department of International Economics,
Ternopil National Economic University, Ukraine*
E-mail: nkomar@ukr.net
<http://orcid.org/0000-0003-3009-977X>
<http://www.researcherid.com/rid/H-5997-2017>

© Nataliya Komar, 2020

Received: 30.01.2020
Revised: 06.02.2020
Accepted: 26.02.2020
Online publication date: 28.02.2020

This is an Open Access article, distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 license, which permits unrestricted re-use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited.

DESTINATION CITIES OF MIGRANTS IN EUROPE: CHALLENGES AND POSSIBILITIES

ABSTRACT

Introduction. Migration is a global phenomenon that has no borders and affects all countries without exception. Subjective and objective reasons determine migration flows in the world. More than half of the world's population lives in urban areas. Popular and attractive, with their infrastructure, dynamic labor force market, development of integration and consolidation, inclusion, countries / destination cities of migrants who are looking for a better life and more possibilities for employment and social protection. Cities meet the urgent needs of migrants and respond to amount of integration challenges. The majority of cities, which are under considerable pressure from migrants, especially refugees, are awareness that well-managed migration can bring not only challenges but also opportunities and initiatives which can benefit from the economy and society, especially in the long time period.

The goal of the article is to research the European continent as a location for migrants and refugees and also to analyze challenges and opportunities for cities destination under influence of migrant's flows.

Method (methodology). The methodological basis of the article are the following general scientific and empirical methods, such as: historical, systemic, generalization method, grouping, comparative method.

Results. According to the ratings, Germany (Berlin), Great Britain (London), France (Paris), Poland (Gdansk) are the most popular countries / cities for migrants in the European continent. Migrants may be a burden to the city, because in its turn mentioned one spends public money on their upkeep. At the same time, migrants may be more talented and skilled workers, less demanding than local population. That is why a government and business of destination city of migrants can cooperate effectively in order to maximize potential of immigrants in cities.

The main factors which attract migrants in destination cities are economic opportunities of ones. In particular, the attractiveness of Berlin for migrants is due to the fact that the city is innovative, creative and open to thought. Apart from the city has also dynamic labor market and low labor costs. It is worth noting that the majority of developed countries have demographic issues and aging nation, while young people in developing countries look for work due to imbalances in the domestic labor market. Migration, in the following destination cities (Berlin, Athens, Paris), has made its adjustments in the field of infrastructure, education, health care, urban planning, etc. In particular, the private and public sectors combine own attempts in order to solve migration issues in the long term period.

Komar, N. (2020). Destination cities of migrants in Europe: challenges and possibilities. *Economic analysis*, 30 (1, Part 2), 66-74.

DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2020.01.02.066>

Keywords: internal migration; international migration; immigrant; refugees; destination cities of migrants; attractiveness factors.

Вступ

Міграція є насправді глобальним явищем, яке об'єднує рух мігрантів як всередині країни, так і за її межами та є безперервним процесом. Міграція продемонструвала безперебійну тенденцію до зростання, незалежно від того, чи це люди добровільно покинули свої батьківщини з економічних чи інших причин, чи це ті, кого змусили залишити свої будинки (біженці, переміщені особи тощо). Більше ніж 60% світової міграції складається з людей, які переїзджають в сусідні країни або в країни тої самої частини світу. Основними чинниками міжнародної економічної міграції в умовах геополітичної нестабільності є: воєнні дії; економічні санкції; тероризм; політичні переслідування; боротьба за ресурси; техногенні катастрофи та природні катаклізми.

Міста відіграють вирішальну роль у виборі локації мігрантів, забезпечуючи як можливості для задоволення своїх першочергових потреб, так і можливості їх довгострокової соціальної та економічної інтеграції. Саме тому використовується підхід інклюзії мігрантів, який підтримується міжкультурними містами, суть якого полягає в тому, що будь-яка людина, незалежно від того, звідки він / вона прибуває, і який він / вона має бекграунд, повинна щось запропонувати суспільству, в якому він / вона хоче жити. Міжкультурні міста пропонують інноваційні політичні практики, керівні принципи та інструменти для підтримки міст у розробці відповідей на всеосяжний, сталий підхід до прибуття мігрантів, біженців.

В той же час виникають питання, якими факторами керуються мігранти при виборі країни в цілому, так і міста-дестинації зокрема. Міграційні процеси можуть бути двигуном соціально-економічного розвитку міста, нести не лише загрози, а й можливості й перспективи в умовах глобальних викликів.

Теоретичні аспекти міграції населення, а також питання міжнародної міграції та міграційних процесів в країнах ЄС досліджували такі науковці: Г. Вітковская, О. Воробьева, Н. Каменский, Л. Макарова, В. Мукомель, В. Моисеенко, І. Орлова, В. Покшішевский, С. Соболева, А. Топілін, І. Ушкалов, В. Бенінг, Е. Лібанова, О. Малиновська, В. Орешкін, С. Пирожков, Ю. Пахомов, М. Романюк, Т. Ромашенко, М. Шульга, В. Олєфір, О. Піскун, О. Позняк, І. Прибиткова, Ю. Римаренко, В. Трошинський, Ю. Шемшученко, Г. Борхас., Д. Коулман, Д. Солт, П. Стокер та інші.

Нову проблему кризової міграції в умовах геополітичної нестабільності досліджують такі вчені, як: Дж. Макадам, Дж. Холмс, К. Ворнер, А. Олівер-Сміт, Дж. Далла Зуанна, Крістофер Хейн, Феруччо Пасторе та інші. Окремі підходи щодо вирішення

міграційної кризи відображені в працях Г. Дудіної, О. Каменського, Г. Барішевої, С. Якубовського.

У той же час в дослідженнях українських вчених мало уваги приділено факторам привабливості країн та міст-дестинацій мігрантів, викликам та можливостям для подальшого розвитку міста в сфері охорони здоров'я, освіти, розбудови інфраструктури, в тому числі житла, соціальної політики тощо. Міграційні потоки, як в межах країни, так і на міжнародному рівні, на рівні інтеграційних об'єднань (зокрема на прикладі ЄС) мають чималий інтерес, саме тому оцінка впливу внутрішніх та зовнішніх міграційних потоків на країни (міста) ЄС, дослідження факторів, які здебільшого впливають на визначення місця-дестинації для мігрантів, а також аналіз викликів та загроз, що може мати міграція на місто-дестинацію, є надзвичайно актуальним, що і зумовило вибір теми.

Мета статті

Основною метою статті є аналіз рейтингу привабливості країн та міст зі сторони мігрантів, а також оцінка викликів та можливостей міграційних потоків для країн чи міст-дестинації іммігрантів, в тому числі біженців.

Виклад основного матеріалу дослідження

За останні 25 років країни Азії, Європи та Північної Америки зафіксували найбільші здобутки в кількості міжнародних мігрантів, що становить приблизно 27 мільйонів чи майже 1,1 мільйона додаткових мігрантів на рік. США – є найбільш популярним місцем-дестинації, після нього Німеччина, Канада, Великобританія, Франція, Австралія тощо (рис. 1).

Згідно даних Міжнародної організації з міграції Бразилія, Індія, Східна Азія та Південна Африка є новими ринками для-дестинації мігрантів. Деякі країни, що розвиваються стали як країною-донором мігрантів, так і країною-дестинації. Наприклад, Китай є-дестинацією для іммігрантів з Нігерії і також країною-донором для емігрантів до країн Близького Сходу.

Приблизно один з п'яти міжнародних мігрантів живуть в топ 20 найкращих "глобальних містах", які є передовими виробниками послуг, мають сильну економіку і міжнародні шлюзи, а також в них зосереджені політичні та культурні центри міжнародного значення. До таких глобальних міст відносять Пекін, Берлін, Брюссель, Буенос-Айрес, Чикаго, Гонконг, Лондон, Лос-Анджелес, Мадрид, Москва, Нью-Йорк, Париж, Сеул, Шанхай, Сінгапур, Сідней, Токіо, Торонто, Відень і Вашингтон [2, с. 3].

У великих містах велику частку населення складає населення іноземного походження. Так, наприклад, в Дубаї та Брюсселі відповідно 83% та 62 % населення – це вихідці з-за кордону. Велика частка іммігрантів в містах посилює їхній глобальний

характер з точки зору культури та соціальних звичаїв, навіть якщо ці фактори не обов'язково враховуються в міських системах класифікації (рис. 2).

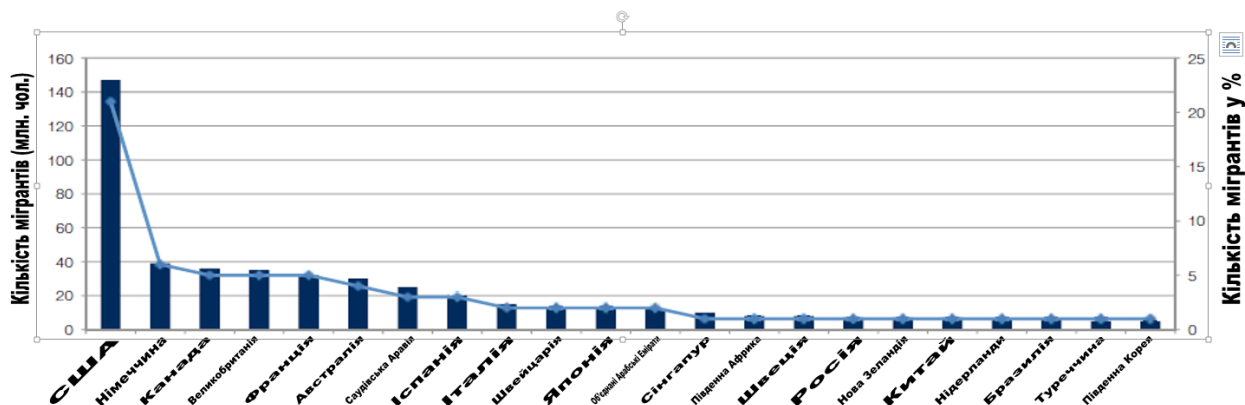

Рис. 1. Топ найбажаніших destinations світу для мігрантів, 2018 рік [1, с. 50].

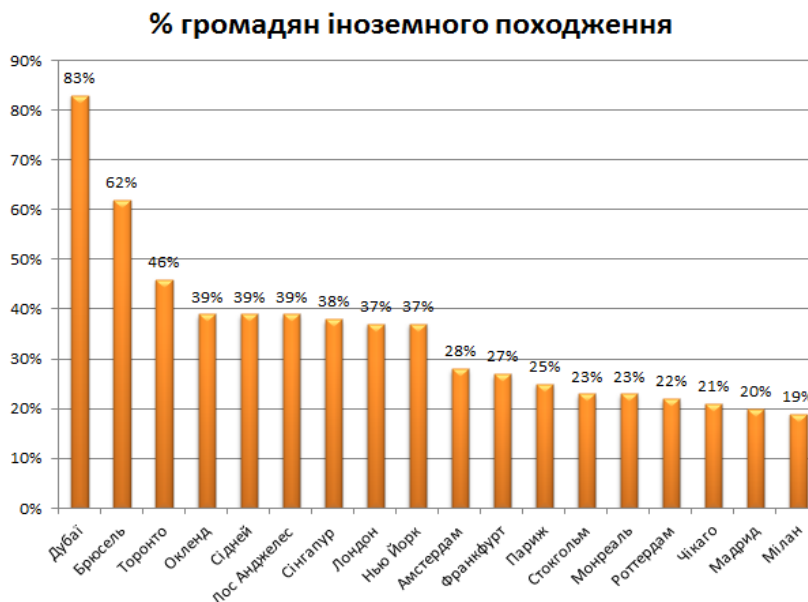

Рис. 2. Населення іноземного походження у великих містах (як % від загальної кількості) [1, с. 79].

Сьогодні перше місце за кількістю мігрантів у світі займає Європа – близько 56 млн. осіб [3, с. 16]. Упродовж останніх двох років обсяги нелегальної імміграції до ЄС, як і кількість шукачів притулку, зростали небаченими темпами. За минулі 25 років Європа була дестинацією для 27 млн. міжнародних мігрантів, з яких 45% були народжені в Європі, 25% в Азії, приблизно 18% в Африці і 13% в Латинській Америці й Карибському басейні.

Майже половина (47,6%) іммігрантів в ЄС є вихідці з країни походження ЄС, що живуть в містах, порівняно з приблизно двома п'ятими (38,5%) місцевого населення, яке не має ніякого міграційного бекграунду [4, с. 123-156].

В Європі станом на січень 2016 р. 19,3 млн. людей жили в різних державах-членах ЄС, в одній з яких вони народилися. Більше людей на Кіпрі, Угорщині, Ірландії, Люксембурзі та Словаччині є

громадянами з інших держав-членів ЄС, ніж тими, які народилися за межами ЄС-28. Лише п'ять країн-членів ЄС – Франція, Німеччина, Італія, Іспанія та Велика Британія – колективно становлять 63% населення країн-членів ЄС-28. Близько 4% населення Люксембургу складають інші громадяни ЄС. У інших країнах, таких як Кіпр, Ліхтенштейн та Швейцарія, також проживає понад 10% населення, що є громадянами країн-членів ЄС.

В Європі, іммігранти прагнуть оселитися в містах, де ринки праці збільшуються, а інфраструктура (наприклад, лікарні, школи, університети, товари) краще консолідується. Так, у 2015 році близько трьох п'ятих (61,3%) іммігрантів, які не є членами ЄС, мешкали у містах, майже чверть іммігрантів – 24,7% у міській місцевості та одна сьома (13,9%) у сільській місцевості. В Європі іммігранти поселяються в невеликих містах,

наприклад, у менших муніципалітетах італійських провінцій Лаціо або Ломбардія, а не в таких містах, як Рим чи Мілан [5; 6].

За консервативними підрахунками ООН, Європа буде змушена обслуговувати понад 500 000 нових мігрантів щорічно в найближчі роки, особливо з країн Африки на південь від Сахари. Такі міста, як Афіни, Будапешт, Генуя, Мальме, Мюнхен,

Стокгольм та Відень, стали транзитними вузлами для біженців, які прагнуть дістатися до інших країн.

Понад 73 000 мігрантів приземлилися в Італії протягом січня-червня 2017 року, що на 14% більше порівняно з аналогічним періодом 2016 року. Чотири порти були визначені як гарячі точки в Італії: три на Сицилії (Поццалло, Порто Емпедок і Трапані) та Лампедуза (рис. 3).

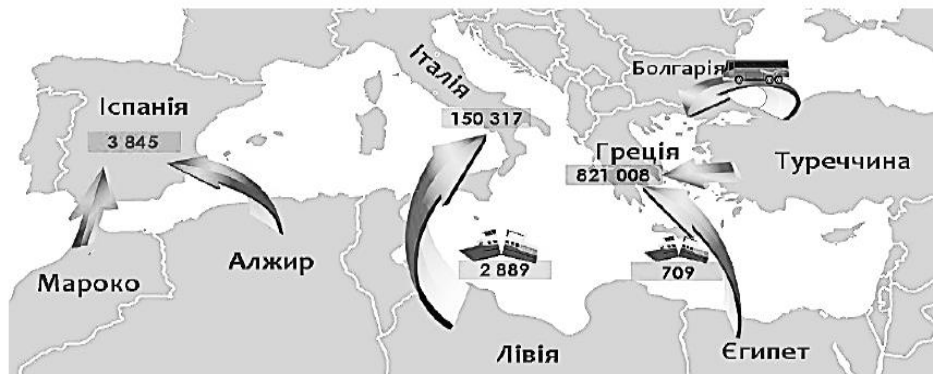

Рис. 3. Географія міграційних потоків у 2015–2016 рр. у країни ЄС [7, с. 27].

Нижче на рисунку 4 можна побачити країни та міста Європи, які є привабливими для мігрантів, а саме: Німеччина (Берлін), Бельгія (Брюссель), Великобританія (Лондон), Італія (Палермо), Греція (Афіни), Франція (Париж) та ін.

Берлін є популярною дестинацією для внутрішніх мігрантів, з великою кількістю іммігрантів, ніж емігрантів. Щонайменше 18,4% населення Берліна є уродженцями з-за кордону. В середині 1990-х років населення Берліна скоротилося через міграцію в західну Німеччину та

субурбанізацію протягом семи років. Після фази стагнації Берлін почав зростати повільно у 2005 році, а протягом 2005-2010 рр. його населення зросло майже на 50 тис. населення. Починаючи з 2010 року, Берлін продемонстрував бурхливе зростання, здебільшого обумовлене міграцією. За останні п'ять років місто зросло на 243 500 тис. чоловік, з яких 81% були іноземцями. Протягом 2015-2016 рр. мігранти шукали притулку в місті, що призвело до виняткового збільшення кількості біженців (76 000 тис.) [8, с. 230; 9].

Рис. 4. Популярні країни/міста дестинації для мігрантів [1, с. 134].

До 2030 року Берлінський сенат оцінює щонайменше 157 000 тис. та більше людей будуть жити в Берліні. Крім того, очікується, що ще 24 000 тис. додаткових біженців прибудуть до Берліна до 2020 року. Незважаючи на міграцію, в першу чергу

молодих людей до Берліна, населення стане старшим – навіть якщо рівень народжуваності є вищим рівня смертності, як це було за останні 10 років (табл. 1).

Таблиця 1. Виклики та можливості для Берліна як міста дестинації мігрантів [1, с. 149; 10]

Виклики	Вирішення / ініціативи / можливості
Житло – ситуація погіршилася в останні роки з невеликою кількістю вакансій. Берлін потребує до 20 000 нових квартир щороку. Тимчасове житло є необхідним з урахуванням зростання кількості біженців з 2015 року. Так, більшість тих, хто прибув у 2015 і 2016 роках, були розміщені тимчасово в спортивних залах.	Житло – Берлінська стратегія до 2030 року передбачає збереження та переоцінку житлового фонду, враховуючи заходи збереження громади та контроль за орендою. Передбачається використовувати контейнери як тимчасове житло не більше трьох років. У 2017 році ті хто прибув були розміщені в центрах колективного проживання, тимчасових будинках (контейнерах) або звичайних квартирах.
Освіта – кількість студентів зростає, що спонукає до все більшої потреби в інфраструктурі та персоналі (беручи до уваги дефіцит вчителів).	Освіта – проведення занять в школах, в яких взяли участь близько 12 000 дітей з сімей іммігрантів, для того щоб підготувати їх до звичайних занять в школах, а також надати психологічну допомогу для травмованих людей.
Здоров'я – подолання мовних бар'єрів, так само як потреб у інфраструктурі та персоналу у сфері охорони здоров'я.	Здоров'я – надання медичного забезпечення для біженців, включаючи психологічну допомогу через сайт "MedPoints" – де більше ніж 500 біженців розміщуються. Люди, які мають посвідки на проживання, мають доступ до німецької системи охорони здоров'я через обов'язкове державне медичне страхування.
Зайнятість – кількість безробітних мігрантів є вдвічі більшою, ніж кількість безробітних громадян Берліну. Інтеграція біженців є більш складною через непевний статус їхньої заявки на отримання посвідки для проживання.	Зайнятість – сприяти біженцям у пошуці ними підприємств для проходження стажування та визнання сертифікатів для наступного працевлаштування.

Коли біженці вперше прибули до Берліну під час європейської міграційної кризи в 2015 році, їхні базові потреби були виконані через підтримку приватних організацій.

Мігранти, в тому числі біженці вибирають Берлін, тому що він є одним із міжнародних, інноваційних, творчих та відкритих міст, для якого притаманне вище середнього економічне зростання, дуже динамічний ринок праці (60 000 робочих місць, створених у 2016 році) та низькі витрати на оплату праці. Він високо оцінюється як міжнародний мегаполіс для початківців, має відмінний науково-технічний ландшафт з великою кількістю викладачів та відмінним впливом на студентів.

Хоча Берлін вжив конкретних кроків щодо інтеграції мігрантів, однак в даному процесі залишаються складнощі. Інтеграція повинна розглядатися як поперечний план, який потребує чітких структур та сильного лідерства. Усвідомлена оцінка міста повинна бути частиною програм та проектів з самого початку, до того ж приватні ініціативи необхідно серйозно дослідити з метою інтеграції у державні програми (всі заходи в основному фінансуються з державних коштів). Нарешті, зв'язок міста з громадськістю щодо статусу мігрантів і заходи для них повинні розпочинатися якомога раніше, як це можливо і суттєвим для прийняття.

Ішим містом-дестинацією мігрантів є Афіни. Перша хвиля мігрантів припадала на початок 1970-х років, що дозволило заснувати та інтегрувати Філіпіно спільноту, друга хвиля становила приблизно 1 млн. албанців, які прибули в місто в 90-ті роки, коли були відкриті кордони між Грецією та Албанією. Місто також зазнало міграцію з Азії (Пакистан, Бангладеш, Індія та Афганістан) та Африки (нещодавно багато мігрантів прибули з регіону Магриба, а також з Африки на південь від Сахари). З точки зору внутрішньої міграції, місто мало великий потік людей після 1950-х років, які приїхали з інших частин Греції до міста протягом трьох десятиліть [1, с. 78; 10].

Станом на березень 2016 року на материковій частині Греції було 50 000 біженців. Одна третя або більше ніж 15000 мігрантів знаходяться в Афінах, до того ж число зростає. Це виключає людей, які прибувають на острови зі зовсім іншим статусом за угодою з Європейським Союзом. З нещодавньою фінансовою кризою в країні багато людей виїхали з Афін, вернулися назад у свої села, а згодом повернулися до центру міста з огляду на економічну ситуацію. Це був головний фактор, який вплинув на те, що приблизно 400 000 молодого населення – вихідці з Афін залишають Грецію. Економічна криза призвела до численної кількості порожніх квартир і значного знецінення житлових будинків. Крім того, шанси знайти роботу в Афінах є вищими, ніж у сільській місцевості країни (табл. 2).

Таблиця 2. Виклики та можливості для Афіні як міста дестинації мігрантів [1, с.111; 5]

Виклики	Вирішення / ініціативи / можливості
Житло – відсутність сильної соціальної житлової політики. Протягом багатьох років проекти не були ініційовані через високі витрати. Економічна криза залишила цей сектор недостатньо розвинутим на певний час.	Житло – планується побудувати 20000 будинків (через наступні два роки кількість має зрости до 30000) за сприянням Європейського Цивільного Захисту та надання гуманітарної допомоги, який розподіляє житло на основі, наприклад, вразливих людей, а саме, які мають інвалідність та є у зрілому віці. Гуманітарні партнери сплачують орендну плату, в той же час як місто платить, наприклад, за комунальні послуги, базове меблювання та електричні прилади. Власники будинку отримують орендну плату заздалегідь, що дозволяє їм сплачувати податки та погасити свої борги.
Освіта – мовні бар'єри іммігрантів. Відсутність досвіду у наданні гуманітарних послуг.	Освіта – вперше Афіни розробили напіворганізовану систему вивчення мови, залучаючи партнерів, які навчають грецькою, англійською та іншими мовами. Афіни також планують запропонувати грецькі уроки.
Здоров'я – дефіцит медичного персоналу та фармацевтів. Місто зіткнувся з труднощами в наданні психологічної підтримки та лікуванні людей, які пережили насильницькі ситуації, втрати та травми.	Здоров'я – в рамках Європейського Цивільного Захисту та надання гуманітарної допомоги Афіни спеціально найняли лікарів для шукачів притулку, а також для біженців, які проживають в квартирах. Проте система "відкрита для всіх" створила значний тиск, створюючи дефіцит медичного персоналу та фармацевтичних препаратів, що виникли внаслідок фінансової кризи. Заклади психічної допомоги були першими жертвами економічного спаду у сфері охорони здоров'я.
Інтеграція та соціальна єдність – Інтеграція раптового припливу мігрантів. Околиці, які є кинуті / відокремлені повернулися в гетто.	Інтеграція та соціальна єдність – Афіни заснували Координаційний центр для мігрантів та проблем біженців з метою забезпечення вивчення мови, надання психологічної підтримки, необхідної інформації та комп'ютерних навичок. Місто також розробило систему заходів з метою інтеграції – наприклад, відвідування музеїв, знайомство з містом та проведення конференцій з конкретних проблем.
Міське планування – поселення іммігрантів та розширення міста в 1970-х роках відбулося без державного планування, таким чином в результаті чого відбулася неконтрольована та непогоджена з владою будівельна діяльність.	Міське планування – співпраця та інформування громадян та влади про ініціативи, визнавати та відповідати потребам й прогалинам у наданні послуг, дати можливість координувати дії ключових дійових осіб під час виникнення кризи біженцями. Система "антипарочі" була досить важливою в процесі будівництва. Багато старих окремих будинків були знесені з метою будівництва нових житлових будинків через угоду між колишніми власниками будинків, будівельниками та покупцями квартир. Власники пропонували свої будівельні ділянки в обмін на квартири в новому будинку, в той же час як покупці давали будівельникам необхідний капітал для будівництва.

Найважливіший уроком для Афіні був проактивний підхід, який допоможе місту в довгостроковій перспективі. Місто було не проактивне навіть тоді, коли мігранти та біженці перебували на кордонах Сирії та Туреччини і могли увійти на європейську територію через Грецію. Афіни повинні ініціювати більше, оскільки міграція продовжується; містам потрібна політика, яка створить стійкість і сприятиме інтеграції [5; 10].

Проаналізуємо ще одне місто дестинацію, яке приваблює не лише туристів, а й мігрантів, зокрема шукачів притулку – Париж. Париж не лише має понад 150 різних національностей серед населення, але 1 з 7 парижан є іноземцем та 1 з 5 – іммігрантом (з них третина придбала французьке громадянство). Перші мігранти були з Європи, склалися в основному з бельгійців та прикордонних жителів з Німеччини або Швейцарії.

У 19-20 століттях мігрували євреї зі Східної та Центральної Європи, а також поляки та італійці. Хвиля економічної міграції відбувалася в 1950-х і 1960-х роках з Північної Африки, а потім із країн Південної Сахари. Після 1970-х років біженці прибули з В'єтнаму та Камбоджі, після чого пішли іммігранти із Південно-Східної Азії. На даний час шукачами притулку в основному є вихідці з Афганістану, Сомалі, Еритреї та Демократичної Республіки Конго.

Зростання прибулих уздовж південних кордонів Шенгенської зони призвело до повільного, але безперервного зростання заявок на надання притулку та дозволу на проживання у Франції, зокрема в Парижі та навколишньому регіоні

протягом останніх трьох років. Основними причинами таких міграцій є здебільшого широко розповсюджене насильство в таких країнах як Сирія, Ірак, Судан, Лівія. Крім того Париж є дестинацією завдяки його спільноті у Великому Парижі та його функції як транзитного вузла для досягнення до інших локацій, таких, наприклад як Великобританія. Париж є адміністративною та економічною столицею Франції та сприймається як країна можливостей завдяки ринку праці та мережі спільноти. Завдяки своїй політичній та мистецькій історії, Париж також часто сприймається як святилище для артистів, інтелігенції та людей, які зазнають переслідувань (табл. 3).

Таблиця 3. Виклики та можливості для Парижа як міста дестинації мігрантів [1, с. 123; 10]

Виклики	Вирішення / ініціативи / можливості
Житло – допоміжні притулки в Парижі перебувають під сильним стресом, викликаним як браком простору, так і новими прибуттями мігрантів та зменшення державних інвестицій. Така ситуація заважає розвитку соціального житла, особливо всередині міста, де очікування можуть бути більше 10 років.	Житло – Мер міста та заступник мера підготували та видали законопроект, спрямований на відновлення французької імміграційної та інтеграційної політик на шляху до більшої інклюзивності, більшого інвестування фондів для забезпечення біженців засобами розміщення та проведення для них мовних курсів. Був створений гуманітарний центр, основною метою якого є надання інформації та притулку для новоприбулих мігрантів.
Здоров'я – відсутність спроможності боротися із психічним здоров'ям мігрантів.	Здоров'я – державна медична допомога була націлена на допомогу мігрантам без документів.
Інтеграція та соціальна єдність – деякі мікрорайони більше постраждали від нових прибуттів у порівнянні з іншими, особливо північні та північно-східні райони Парижа та його околиці. Це пов'язано через створені сітки спільноти та наявність адміністрації, повноваженнями якої є процедура надання притулку.	Інтеграція та соціальна єдність – План з 18 пунктами, основною метою якого є мобілізація паризької громади з метою їхньої інтеграції та консолідації з біженцями, був опублікований в жовтні 2015 році. Була створена всеосяжна платформа, яка збирає всі інституційні та громадські зацікавлені сторони, які працюють та зустрічаються з мігрантами кожні чотири місяці як частина керівного комітету. План включає посилені заходи щодо забезпечення доступу до основних, правових та соціальних прав для мігрантів, а також допомогу та захист неповнолітніх та сімей без супроводу. План також включає компонент лідерства та адвокації, який спрямований на просування прав людини та свободу пересування.

Згідно статистичних даних, рівень безробіття в Парижі становить 12 % для вікових груп населення від 15 до 64 років. Благодійні громади або приватні організації надзвичайно сприяють підприємництву та можливостям працевлаштуватись мігрантам в Парижі [3, с. 12-18].

Уроками та викликами для Парижа як міста дестинації мігрантів було засвоєння хороших практик інших міст та на цій основі побудови Європейської мережі інклюзивних міст. Гуманітарні центри Парижа є прикладом для наслідування інших міст як справлятися з великою кількістю прибулих мігрантів та допомагати їм інтегруватись у їхні нові громади. Влада Парижу зробила певні кроки в галузі транспорту – знизилася ціна на громадський транспорт для того щоб мігранти мали

можливість переміщуватись завдяки значному скороченню цін на громадський транспорт.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Міграція є безперервним процесом з огляду на політичні, соціальні та економічні дисбаланси у суспільстві, а також зміни клімату. Саме тому міграційні потоки швидше за все триватимуть та не зупиняться. Іммігранти у містах дестинаціях потребують доступу до комунальних, соціальних, банківських, телекомунікаційних послуг, охорони здоров'я, юридичної допомоги, системи навчання дітей та інших зручностей, на які потрібна відповідна документація. Як показує практика, різні галузі міської інфраструктури та послуг стикаються з викликами та можливостями під впливом міграції.

Одним із викликів є забезпечення соціальним та доступним житлом як невід'ємної складової задоволення потреб жителів, у тому числі іммігрантів. Дотичними проблемами є фінансування проектів, оптимальне використання земельних ділянок для міських житлових проектів, врегулювання мимовільних мігрантів чи біженців у довгостроковій перспективі, одночасно вирішуючи питання їх врегулювання у короткостроковій перспективі. Великий потік мігрантів у містах неминуче приносить нові виклики та призводить до відчутних демографічних змін на місцевому рівні. Система освіти у багатьох містах знаходиться під тиском через зростаюче населення та скорочення фінансування. Саме тому залежно від їх формальних компетенцій влада міста повинна реагувати на цю нову ситуацію шляхом розширення та модернізації інфраструктури, а також навчання та залучення нового персоналу (наприклад, вчителів, асистентів та соціальних працівників). Підприємництво є локомотивом будь – якої національної економіки. Саме тому підприємці мігранти можуть підживляти економіку міста, генерувати нові ідеї, виробляти товари чи надавати послуги, тим самим створювати нові міста та

збільшувати прибуток міста. Іншими викликами, які стоять перед містами – подолання бар'єрів у наданні медичних послуг мігрантам.

Розвиток транспортних послуг є невід'ємною складовою підтримки розвитку людини та задоволення її потреб, а саме доступу до робочого місця, школи чи медичної установи тощо. Розвинута система транспортних послуг дозволяє економічно розвиватись місту та рухатись вперед до процвітання й добробуту.

Міста за умови сучасних викликів повинні знаходитись на передовій лінії та відповідати за інтеграцію біженців, оскільки біженці переважно переїзять до міських центрів, сподіваючись знайти почуття суспільства, безпеки та економічної незалежності. Міста повинні часто реагувати та знаходити прагматичні рішення, допомагаючи нещасним людям, в той же час не викликати обурення у місцевого населення, беручи до уваги громадську думку, управління потенційними конфліктами, боротьбу з дискримінацією та впевненість, що біженці мають можливість реалізувати свої прагнення та зробити значний внесок у місцеву громаду.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Migration and Its Impact on Cities. World Economic Forum. In collaboration with PwC. October 2017. 172 P.
2. Gianpiero Dalla Zuanna, Hein Christopher, Pastore Ferruccio. The Pitfalls of a European Migration Policy. *Population and Policy Compact. Policy Brief*. №09. July 2015. 4 P.
3. Eurocities. Social affairs refugee reception and integration in cities. March 2016. 18 P.
4. Dialogues on Migration Policy. Lanham. Lexington Books, 2006. 250 P.
5. Estimated number of international migrants at mid-year. United Nations. Department of Economic and Social Affairs. URL: <http://esa.un.org/migration>.
6. International Migration Outlook 2018/OECD. URL: <http://www.oecd.org/els/mig/imo2018.htm>.
7. Kahanec M., Zimmermann K. High-Skilled Immigration Policy in Europe. *IZA Discussion Paper*. No. 5399. Bonn: Institute for the Study of Labor, 2018. 40 P.
8. Meyers E. International immigration policy: a theoretical and comparative analysis. New York: Palgrave Macmillan, 2018. 288 P.
9. Migration and migrant population statistics. URL: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>.
10. Migration, Employment and Labour Market Integration Policies in the European Union. International Organization for Migration. URL: <http://publications.iom.int>.

REFERENCES

1. *Migration and Its Impact on Cities*. (2017). World Economic Forum. In collaboration with PwC.
2. Gianpiero Dalla Zuanna, Hein Christopher, Pastore Ferruccio. (2015). The Pitfalls of a European Migration Policy. *Population and Policy Compact. Policy Brief*.
3. Eurocities. Social affairs refugee reception and integration in cities. (2016).
4. Dialogues on Migration Policy. (2006). Lanham. Lexington Books.
5. Estimated number of international migrants at mid-year. United Nations. Department of Economic and Social Affairs. Retrieved from: <http://esa.un.org/migration>.
6. International Migration Outlook 2018/OECD. (2018). Retrieved from: <http://www.oecd.org/els/mig/imo2018.htm>.
7. Kahanec, M., & Zimmermann, K. (2018). High-Skilled Immigration Policy in Europe. *IZA Discussion Paper*. No. 5399. Bonn: Institute for the Study of Labor, 2018. 40 P.
8. Meyers, E. (2018). *International immigration policy: a theoretical and comparative analysis*. New York: Palgrave Macmillan.
9. Migration and migrant population statistics. (n. d.). Retrieved from: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>.
10. *Migration, Employment and Labour Market Integration Policies in the European Union*. (n.d.). International Organization for Migration. Retrieved from: <http://publications.iom.int>.